



JU UNIVERZITET U ZENICI

**PRAVILNIK O SISTEMU OSIGURANJA KVALITETA
UNIVERZITETA U ZENICI
(QA SISTEM)**

Zenica, juli 2010. godine

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE3

Predmet Pravilnika
QA sistem
Organizacija i standardi djelovanja QA sistema
Kultura kvaliteta
Korisnici QA sistema

POGLAVLJE II. PODRUČJA VREDNOVANJA 4

Područja vrednovanja

POGLAVLJE III. ORGANIZACIJA I DJELOVANJE 4

Organizaciona struktura QA sistema
Odbor Univerziteta
Imenovanje predsjednika i članova Odbora
Nadležnosti Odbora
Djelovanje Odbora
Javnost rada
Ured za kvalitet Univerziteta
Nadležnosti Ureda
Djelovanje Ureda
Odbor organizacione jedinice/pridružene članice
Nadležnosti odbora organizacione jedinice/pridružene članice
Djelovanje odbora organizacione jedinice/pridružene članice

POGLAVLJE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE 8

Nadležnost za donošenje Pravilnika
Nadzor nad provedbom Pravilnika
Stupanje na snagu

Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) i l) Zakona o visokom obrazovanju (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 6/09), a u vezi s članom 34. Zakona o visokom obrazovanju (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 6/09) i Odlukom o usvajanju dokumenata potrebnih za daljnju implementaciju Bolonjskog procesa u Bosni i Hercegovini, dokument Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 13/08), Senat Univerziteta u Zenici na ___ . sjednici održanoj __. __. 2010. godine donosi

**PRAVILNIK O SISTEMU OSIGURANJA KVALITETA
UNIVERZITETA U ZENICI
(QA SISTEM)**

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Pravilnika)**

Ovim Pravilnikom uređuju se pitanja iz područja vrednovanja, organizacije i načina djelovanja sistema osiguranja kvaliteta (dalje: QA sistem) Univerziteta u Zenici (dalje: Univerzitet).

**Član 2.
(QA sistem)**

- (1) QA sistem uključuje osiguranje, upravljanje i unapređenje kvaliteta.
- (2) Cilj QA sistema je izgradnja institucionalnih mehanizama za sistemsko vrednovanje i koordiniranje inicijativa i razvojnih programa s trajnom svrhom promovisanja kulture kvaliteta i visokih standarda visokoškolske djelatnosti u svim područjima rada Univerziteta.

**Član 3.
(Organizacija i standardi djelovanja QA sistema)**

- (1) Organizacija i standardi djelovanja QA sistema podliježu mjerilima, načelima i kriterijima vrednovanja efikasnosti organizacionih jedinica Univerziteta i studijskih programa.
- (2) U sistemu vrednovanja uvažavaju se specifičnosti pojedinih naučnih područja u oblasti djelatnosti visokog obrazovanja.

**Član 4.
(Kultura kvaliteta)**

Kultura kvaliteta gradi se u svim aspektima djelovanja i kroz sve normativne akte.

**Član 5.
(Korisnici QA sistema)**

- (1) Studenti, menadžment, nastavno, bibliotečko, administrativno i tehničko osoblje Univerziteta smatraju se unutrašnjim (internim) korisnicima QA sistema Univerziteta.

(2) Vanjski (eksterni) korisnici, kao što su drugi nivoi obrazovanja, privreda, lokalna i državna uprava, kultura, zdravstvo i drugi, uključeni su u provjeru efikasnosti i kvaliteta rada Univerziteta, kao izvor podataka za vrednovanje i unapređenje rada.

POGLAVLJE II. PODRUČJA VREDNOVANJA

Član 6. (Područja vrednovanja)

Područja vrednovanja QA sistema Univerziteta su:

- pravila i procedure u osiguranju i promociji kulture kvaliteta na Univerzitetu;
- primjena QA sistema na svim nivoima vanjske i unutrašnje provjere (samoprovjere);
- status studijskih programa;
- upis studenata u studijske programe;
- naučno-nastavni proces;
- proces vrednovanja studentskog rada;
- informisanost;
- opremljenost za obrazovanje i naučnoistraživačku djelatnost;
- bibliotečka djelatnost;
- informatička opremljenost i aktuelnost informacionog sistema;
- administrativno-tehnički resursi;
- nadogradnja u primjeni akademskih standarda; te
- javnost djelovanja.

POGLAVLJE III. ORGANIZACIJA I DJELOVANJE

Član 7. (Organizaciona struktura QA sistema)

(1) Organizacionu strukturu QA sistema Univerziteta čine:

- Odbor za kvalitet Univerziteta (dalje: Odbor Univerziteta);
- Ured za kvalitet Univerziteta (dalje: Ured); te
- odbori za kvalitet organizacionih jedinica/pridružene članice Univerziteta (dalje: Odbor OJ/pridružene članice).

(2) Organizacione jedinice QA sistema djeluju integrisano i dijele odgovornost za osiguranje, upravljanje i unapređenje kvaliteta u svim područjima djelovanja Univerziteta.

Član 8. (Odbor Univerziteta)

(1) Odbor Univerziteta je radno i savjetodavno tijelo Univerziteta i osniva se odlukom Senata Univerziteta.

(2) Odbor Univerziteta čine:

- menadžer za kvalitet Univerziteta (predsjednik);
- menadžeri za kvalitet organizacionih jedinica/pridružene članice (članovi);
- 3 (tri) predstavnika studenata (članovi);
- 1 (jedan) predstavnik vanjskih korisnika (član);

- prorektori (članovi);
- generalni sekretar Univerziteta (član);
- bibliotekar Univerzitetske biblioteke (član).

Član 9. (Imenovanje predsjednika i članova Odbora)

- (1) Menadžera za kvalitet Univerziteta imenuje Senat Univerziteta na prijedlog Rektora.
- (2) Menadžere za kvalitet organizacionih jedinica/pridružene članice imenuje NNV/NV organizacionih jedinica/pridružene članice, a menadžera za kvalitet organizacione jedinice Studentskog centra imenuje Kolegij Studentskog centra Univerziteta.
- (3) Članove Odbora iz reda predstavnika studenata imenuje Upravni odbor Unije studenata Univerziteta.
- (4) Člana Odbora iz reda predstavnika vanjskih korisnika imenuje Senat, a na prijedlog resornog Ministarstva.
- (5) Prorektori su članovi Odbora po položaju, u toku njihovog mandata, pri čemu se podrazumijeva i članstvo u svojstvu vršilaca dužnosti.
- (6) Generalni sekretar i bibliotekar Univerzitetske biblioteke su članovi Odbora po osnovu djelokruga poslova njihovih radnih mjesta.
- (7) Članovi Odbora iz stavova (1) i (2) ovoga člana biraju se na period od (4) četiri godine, a članovi iz stavova (3) i (4) biraju se na period od (1) jedne godine, s mogućnošću još jednog ponovnog izbora, kao i opoziva od strane organa koji ih je izabrao.

Član 11. (Nadležnosti Odbora)

- (1) Odbor je nadležan za:
 - a) uspostavu, razvoj i upravljanje QA sistema Univerziteta;
 - b) strateško planiranje i donošenje odluka o smjernicama i postupcima osiguranja i poboljšanja kvaliteta;
 - c) predlaganje konkretnih projekata i aktivnosti radi osiguranja i poboljšanja kvaliteta;
 - d) osiguranje djelotvornosti postupaka unapređenja kvaliteta i nadziranje efikasnosti provedbe internih mehanizama za osiguranje i poboljšanje kvaliteta na organizacionim jedinicama/pridruženoj članici Univerziteta.
- (2) U realizaciji definisanih nadležnosti Odbor:
 - a) učestvuje u definisanju, predlaganju i redefinisanju vizije, misije, politike i ciljeva kvaliteta na Univerzitetu;
 - b) usvaja dokumente sistema za osiguranje kvaliteta i učestvuje u njihovoj izradi;
 - c) analizira izvještaje o preispitivanju sistema za osiguranje kvaliteta;
 - d) analizira izvještaje o internim i eksternim provjerama;
 - e) razmatra inicijative i izvještaje o kvalitetu;
 - f) predlaže, definiše i nalaže mjere za provedbu korektivnih i/ili preventivnih mjera;
 - g) određuje timove za unapređenje sistema za osiguranje kvaliteta;
 - h) razvija i predlaže motivacione elemente.

Član 12.
(Djelovanje Odbora)

- (1) Predsjednik Odbora organizuje, saziva i rukovodi sjednicama Odbora, te vrši ostale organizacione i tehničke poslove u pripremi sjednica.
- (2) Sjednice se u pravilu zakazuju na osnovu pisanog poziva, najmanje tri dana prije održavanja istih, s definisanim dnevnim redom i potrebnim priložima.
- (3) Sjednice se održavaju po potrebi, s tim da svaki član, kao i predsjednik Odbora, može inicirati zakazivanje sjednica.
- (4) Odbor odlučuje o pitanjima iz djelokruga rada većinom glasova od ukupnog broja članova.
- (5) Odluke i zaključci Odbora su obavezujući, kako za članove Odbora Univerziteta i članove odborâ organizacionih jedinica/pridružene članice, tako i za članove radnih timova za unapređenje kvaliteta.
- (6) Zapisnike na sjednicama Odbora vodi jedan od članova Odbora po zaduženju predsjednika.
- (7) U skladu s definisanim nadležnostima Odbor redovno, a najmanje jednom godišnje, podnosi izvještaj o svom radu i djelovanju svih organizacionih jedinica QA sistema Senatu Univerziteta.

Član 13.
(Javnost rada)

Odbor u saradnji s rektorom, prorektorima i dekanima/direktorima organizacionih jedinica/pridružene članice uređuje javnost rada i podataka na nivou svake organizacione jedinice/pridružene članice i cijelog Univerziteta.

Član 14.
(Ured za kvalitet Univerziteta)

- (1) Administrativnu i stručnu službu Odbora Univerziteta čini Ured.
- (2) Uredom rukovodi menadžer za kvalitet Univerziteta.
- (3) Ured saraduje sa svim organizacionim jedinicama/pridruženom članicom Univerziteta.
- (4) U rad i programe Ureda mogu biti uključeni i studenti.

Član 15.
(Nadležnosti Ureda)

- (1) Ured u okviru svojih nadležnosti obavlja slijedeće poslove:
 - a) stvara mrežu za upravljanje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu i integrisanje Univerziteta u nacionalnu QA mrežu u saradnji s Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta;
 - b) pokreće, inicira i koordinira provedbe razvojnih programa u svrhu kontinuiranog osiguranja i unapređenja kvaliteta;
 - c) utvrđuje, organizuje i sistematski prati karakteristične indikatore kvaliteta;
- (2) Osim poslova utvrđenih u prethodnom stavu, Ured posebno:
 - a) potiče i organizuje stalne rasprave o kvalitetu, odnosno širi i afirmiše kulturu kvaliteta u akademskoj i neakademskoj javnosti;
 - b) definiše standarde i kriterije funkcionisanja organizacionih jedinica/pridružene članice Univerziteta;

- c) razvija procedure vanjskog i unutrašnjeg vrednovanja, metode za istraživanje različitih aspekata kvaliteta visokog obrazovanja, kao i različitih ciljnih populacija (studenta, nastavnika, bibliotečkog, administrativnog i tehničkog osoblja);
- d) provodi odgovarajuće analize i prikuplja informacije o kvalitetu;
- e) istražuje uzroke nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja;
- f) uspostavlja sistem interne provjere;
- g) osigurava povratne informacije od studenata i usmjerava njihove sugestije, prijedloge i kritike;
- h) potiče i organizuje stručno usavršavanje nastavnika, saradnika, rukovodilaca, bibliotečkog i administrativnog osoblja.

Član 16. (Djelovanje Ureda)

- (1) Ured izrađuje godišnji i dugoročni plan aktivnosti kojeg prezentira Odboru i Senatu Univerziteta.
- (2) Ured o svom radu podnosi izvještaj Odboru najmanje jednom godišnje.
- (3) Ured o svom radu na zahtjev i prema potrebi informiše Senat.

Član 17. (Odbor organizacione jedinice/pridružene članice)

- (1) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice imenuje se u svim organizacionim jedinicama/pridruženoj članici Univerziteta.
- (2) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice čini najmanje pet (5) članova, kako slijedi:
 - predstavnik menadžmenta;
 - najmanje 2 (dva) predstavnika nastavnog osoblja;
 - predstavnik studenata; te
 - predstavnik bibliotečkog, administrativnog i tehničkog osoblja.
- (3) U slučaju određenih specifičnosti pojedine organizacione jedinice/pridružene članice pitanja organizacije i načina rada odbora te organizacione jedinice/pridružene članice mogu se bliže odrediti internim pravilnikom ili drugim opštim aktom, usklađenim s odredbama Statuta i ovog Pravilnika.
- (4) Uz prethodnu saglasnost Odbora Univerziteta, a shodno potrebama pojedine organizacione jedinice/pridružene članice, Odbor organizacione jedinice/pridružene članice može razviti vlastite metode i alate za osiguranje kvaliteta, s tim da iste moraju biti sastavni dio integralnog QA sistema Univerziteta.

Član 18. (Nadležnosti odbora organizacione jedinice/pridružene članice)

- (1) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice organizuje, koordinira i provodi postupke vrednovanja, te razvija unutrašnje mehanizme osiguranja i poboljšanja kvaliteta na nivou organizacione jedinice/pridružene članice Univerziteta, posebno s obzirom na slijedeće elemente:
 - a) redovne kalendarske samoevaluacije (samovrednovanjâ) na nivou organizacione jedinice /pridružene članice;
 - b) razvijanje indikatora kvaliteta;
 - c) učešće studenata u praćenju i razvoju kvaliteta studija;
 - d) istraživanje uspješnosti studiranja i uzrokâ nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja;
 - e) istraživanje neophodnih kompetencija nastavnog osoblja;
 - f) usavršavanje nastavnog osoblja;

- g) usavršavanje bibliotečkog, administrativnog i tehničkog osoblja;
 - h) dokumentovano unapređenje nastave;
 - i) kvalitet opštih i specifičnih kompetencija ostvarenih studijskim programom;
 - j) definisanje i uvođenje potrebnog nivoa standardizacije u bibliotečkom i administrativnom dijelu organizacione jedinice/pridružene članice.
- (2) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice, u saradnji s Odborom Univerziteta i Uredom, te menadžmentom organizacione jedinice/pridružene članice, posebno:
- a) planira strategiju poboljšanja kvaliteta organizacione jedinice/pridružene članice;
 - b) provodi program procjene i postupak poboljšanja kvaliteta organizacione jedinice/pridružene članice;
 - c) koordinira provedbu projekata za profesionalni i stručni razvoj kadrova (akademskih, bibliotečkih, administrativnih i tehničkih) u organizacionoj jedinici/pridruženoj članici.

Član 19. **(Djelovanje odbora organizacione jedinice/pridružene članice)**

- (1) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice izrađuje godišnji i dugoročni plan aktivnosti.
- (2) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice podnosi izvještaj o svom radu NNV/NV-u organizacione jedinice/pridružene članice.
- (3) Izvještaj se podnosi najmanje jednom godišnje, odnosno u utvrđenim rokovima realizacije programa u nadležnosti organizacionih jedinica QA sistema Univerziteta.

POGLAVLJE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21. **(Nadležnost za donošenje Pravilnika)**

- (1) Ovaj Pravilnik donosi Senat.
- (2) Izmjene i dopune Pravilnika vrše se po potrebi i na način istovjetan njegovom donošenju, a najmanje jedanput u četiri godine.

Član 22. **(Nadzor nad provedbom Pravilnika)**

- (1) Nadzor nad provedbom Pravilnika vrši Senat Univerziteta putem Odbora Univerziteta.
- (2) Za primjenu ovog Pravilnika odgovorni su Rektor i dekani/direktori organizacionih jedinica/pridružene članice.

Član 23. **(Stupanje na snagu)**

Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Zenica, __. __. 2010. godine

Broj, 01-108-403-___/10.

V. D. PREDSEDavajućeg SENATA

Prof. dr. sc. Damir Kukić